

*МЕЂУНАРОДНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ
КАО ИНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛИТИКЕ*
Зборник научних радова са Међународне конференције
Института за политичке студије, Београд
одржане 25-26. новембра 2024. године
Приредили: др Зоран Милошевић (1959)
докторанд Дајана Лазаревић (1993)

DOI:
https://doi.org/10.18485/ips_integr_geopol.2024

Издавач
Институт за политичке студије
Београд, Добрињска 11/4
Тел. 011 33 49 204; ips@ips.ac.rs; <https://www.ips.ac.rs/>

За издавача
др Миша Стојадиновић, научни саветник

Програмски одбор
др Зоран Милошевић, *Институт за политичке студије, Београд*;
проф. др Едуард Попов, *Ростовски државни медицински универзитет*;
проф. др Кирил Шевченко, *Фил. Руског државног социјалног универзитета*;
др Елисео Бертоласи, *Национални покрет русофила Италије*;
др Владимир Мос, *Центар за истраживање православног монархизма*;
проф. др Иван Чарота, *Филолошки факултет Универзитета у Минску*;
проф. др Мирослав Даниш, *Универзитет Коменског, Братислава*;
др Војин Божинов, *Институт за историјске студије, Софија*;
проф. др Дарина Григорова, *Историјски факултет Универзитета у Софији*;
др Брацо Ковачевић, *Машински факултет, Бања Лука*.

ISBN 978-86-7419-401-0

Ова публикација је настала уз подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација, у оквиру научно-истраживачке делатности Института за политичке студије, Београд, у 2024. години.

Погледи, ставови и мишљења изражени у садржају припадају ауторима радова или приређивачима зборника и не представљају званичне ставове Института за политичке студије, Београд.

РУШЕЊЕ МИТОВА (ДЕЗ)ИНТЕГРАЦИЈА

На највећој међународној научној конференцији
Института за политичке студије, Београд:
„Међународне интеграције као инструмент геополитике”
25-26. новембра 2024. године

Политичарима, различитим аналитичарима, новинарима, па и научницима из области друштвених наука, **пуна су уста интеграција**. Рекло би се да постоји „дневна доза интеграција” којом треба наркотизовати гледаоце телевизије, слушаоце радија, читаоце новина и посебно – кориснике друштвених мрежа. У српском случају, флоскула „Европска унију нема алтернативу”, са додатком „морамо у НАТО” била је свеprisутна „истина”, догма о коју нико не сме да се огреши, а ако се неко и охрабри – небројене невладине организације и плаћени појединци су скакали да дисциплинују „грешника”, при чему је обично проглашаван за „руског агента”, односно „агента Кремља” или „жртва руског малигног утицаја”.

У таквој, дакле, потпуно неподношљивој атмосфери једноумља, у малој групи учесника међународне конференције „Српско-бугарски односи – питања сарадње и перспектива” (Чарота, Шевченко, Попов, Лазаревић, Милошевић), расправљајући о томе како су Срби и Бугари дошли до тога да од самоподразумевајуће заједничке државе (интеграција) током ослобађања од османског (турског) ропства дођу до тога да се нађу на различитим геополитичким странама, „родила се” идеја да се организује међународна конференција „Међународне интеграције као инструмент геополитике”.

Све поменуте колеге процениле су да је тема перспективна, односно важна и за науку и за јавно мњење и сферу политике.

Историја политичких интеграција, дакле, није продукт Европске уније и НАТО-а. Она већ одавно егзистира и у различитим деловима света доводи до мање или више конкретних (штетних или позитивних) резултата.

Када се разматрају интеграције на Балкану, запажа се да највећи народ – српски – није имао нарочите прилике да после ослобађања окупи сав свој народ у једну државу, јер Европа није желела јаку државу на Балкану, која је, уз то, „друга” или „мала Русија”. Тако је размишљао Наполеон, помажући Турцима, да сломи Први српски устанак војвода Карађорђа; тако је размишљао гроф Кавур, премијер Сардиније, и главни геополитичар уједињене Европе; такође и Османска империја после победе над Русијом у Кримском рату (1853 – 1856), када је створена Румунија, да раздвоји источне од јужних Словена, и уништене словенске државе Влашка и Молдавија. Тако су размишљали Хабзбурзи, Ватикан, Маркс и Енгелс и многи други, спречавајући стварање Србије у својим етничким границама. Резултат европске политике је да су Срби дезинтегрисани, делови територија (и то крупни), који су били насељени Србима, предати су

новоформираним државама Грчкој, Бугарској, Румунији, Албанији, а настанком социјалистичке Југославије – Хрватској, док су неке територије под изговором равноправности не само одузете, него су и формирани нови народи, као што су: Македонци, Црногорци и Муслимани (касније Бошњаци). И ту није крај. И даље се размишља о дробљењу Србије, до свођења на Београдски пашалук. Данас ову политику спроводе Европска унија и НАТО, који су отели Косово и Метохију, спречили и спречавају да се Република Српска уједини са Србијом, док се у Црној Гори, уз њихову помоћ, ствара антисрпски – усташки монтењегрински идентитет.

Наравно, и Руси пролазе слично, а Украјина је пример за то. Бугари – такође. Александар Стамболијски је пример за то. **Стиче се утисак да интеграција може да уређује само Западна Европа и нико други.**

Историја интеграција на Балкану је врло интересантна. У новијој историји све је почело од Бечко-Ватиканске илирске идеје, којом су Срби требали да се покатоличе и изгубе свој национални и слободарски идентитет. Онда наступају различити „Балкански савези”, који су доводили до остварења одређених циљева, али би их Европа брзо рушила и свађала њихове народе. И онда је све кретало испочетка.

Када се јавила идеја југословенства, имала је два правца. Први, у смеру стварања аустрославизма, тј. да Словени, на челу са Хрватима, прихвате Хазбурге као своју династију. Други, у смеру стварања заједнице балканских Словена, укључујући Бугаре.

Идеја југословенства се временом кварила и довела је, за време владавине Јосипа Броза Тита, до политике „Слаба Србија – јака Југославија”. Тако је Србија, једина од република, добила две аутономне покрајине, а Јужна Србија је одузета и дата новопроглашеном народу – Македонцима...

После свега, долази идеја „Европске уније”, односно евроатлантских интеграција, чији је циљ стварање јединственог „европског фронта” против Русије. Можда више инстинктивно него рационално, српски народ се опирао овим интеграцијама и некако „кроз зубе” изговорио: **„НЕ – евроатлантским интеграцијама; ДА – српском свету!”**

Истовремено, после вишегодишње опијености и заблуделости, Русија се „враћа себи” са поновним доласком Владимира Путина на чело Русије 2012. године, и с руских очију пада копрена о корисности евроатлантских интеграција. Русија размишља о евроазијским интеграцијама, коју је и операционализовала до одређене мере, а потом се преусмерава на БРИКС+, као глобалнији вид интеграција слободољубивог дела света, којем је доста униполарности и диктата Запада.

Оно што одликује овај зборник јесте да се мало расправљало о Европској унији. Очигледно је да је идеја оваквих интеграција деградирана и да је више научници не доживљавају као озбиљну могућност. Насупрот томе, анализиран је „српски свет”, Савезна држава Русије, Белорусије и могућност њеног

проширења, БРИКС+, Словенски савез, Источнословенски савез, али и пантурске и панрумунске интеграције, као и религијске (дез)интеграције.

Ова конференција је **највећа међународна конференција Института за политичке студије, Београд**, до сада. На њој учествују **научници из чак 12 држава**: САД, Велике Британије, Белгије, Словачке, Италије, Грчке, Бугарске, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Белорусије, Русије, и наравно – Србије, са **укупно 29 научних радова**.

Међутим, упркос бројном стању учесника, као приређивачи овог зборника објективно можемо констатовати да наши сарадници нису „покрили” све интеграционе пројекте и идеје, али јесу дали значајан допринос разумевању проблема међународних интеграција. Показали су да евроатлантске интеграције, ипак, имају алтернативу. Тиме су посведочили да не пристају на једноумље, већ да су зрели и аутентични мислиоци. На томе смо им захвални!

Такође се захваљујемо на сарадњи свим колегама који су допринели квалитету овог зборника, рецензентима и члановима одбора. Захваљујемо се и директору Института за политичке студије, Београд, др Миши Стојадиновићу, научном саветнику, на разумевању наших идеја и великој помоћи у организацији конференције.

Приређивачи
др Зоран Милошевић, научни саветник
докторанд Дајана Лазаревић

МЕЂУНАРОДНЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛИТИКЕ

Рецензенти

др Миша Стојадиновић, *Институт за политичке студије, Београд*;
др Момчило Суботић, *Институт за политичке студије, Београд*;
др Зоран Милошевић, *Институт за политичке студије, Београд*;
проф. др Кирил Шевченко, *Фил. Руског државног социјалног универзитета*;
проф. др Иван Чарота, *Филолошки факултет Универзитета у Минску*;
проф. др Виолета Рашковић Таловић, *Универзитет УНИОН – „Никола Тесла”*;
проф. др Едуард Попов, *Ростовски државни медицински универзитет*;
др Брацо Ковачевић, *Машински факултет, Бања Лука*;
проф. др Марија Ђорић, *Институт за политичке студије, Београд*;
др Александар Загорнов, *Правни факултет Брестског државног универзитета.*

Научни савет

др Миша Стојадиновић, *Институт за политичке студије, Београд*;
проф. др Виолета Рашковић Таловић, *Универзитет УНИОН – „Никола Тесла”*;
др Момчило Суботић, *Институт за политичке студије, Београд*;
проф. др Радојица Лазић, *Факултет за дипломатију и безбедност, Београд*;
генерал Емил Миланов, *Министарство омладине и спорта Републике Бугарске*; протојереј Јован Пламенац, *Митрополија црногорско-приморска, СПЦ, Бар*;
др Лав Криштапович, *Белоруски државни универзитет за културу и уметност*; др Александар Загорнов, *Правни факултет Брестског државног универзитета*;
проф. др Остоја Барашин, *Независни универзитет, Бања Лука*;
богослов Чед Арнесон, *ректор Православна парохија Светог Преображења Господњег, Арканзас.*

Превод са руског и енглеског
Снежана Станковић

Прелом и штампа
„Добротољубље”, Београд

Тираж
100

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

911.3::327(082)
327(4)(082)
327(497.11)(082)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција Међународне интеграције као
инструмент геополитике (2024 ; Београд)

Међународне интеграције као инструмент геополитике : зборник научних
радова са Међународне научне конференције Института за политичке
студије, Београд, одржане 25-26. новембра 2024. године / приредили Зоран
Милошевић, Дајана Лазаревић ; [превод са руског и енглеског Снежана
Станковић]. - Београд : Институт за политичке студије, 2024 (Београд :
Добротољубље). - 467 стр. : илустр. ; 23 cm

Тираж 100. - Напомене и библиографске референце уз текст. -
Библиографија уз већину радова. - Summaries.

ISBN 978-86-7419-401-0.

а) Геополитика -- Зборници б) Међународни односи -- Зборници в) Србија --
Спољна политика -- Зборници

COBISS.SR-ID 153889801